خیابان

۱۷ هزار و ۶۴۲ کشته در تصادفات رانندگی در ۱۰ ماه

■ **شرق:** سازمان پزشکی قانونی کشـور با اعلام مرگ ۱۷هزار و ۶۴۲ کشته در تصادفات ۱۰ ماهه امسال گفت: از این تعداد سه هزار و ۸۸۷ نفر زن و ۱۳ هزار و ۷۵۵ نفر مرد بوده‌اند. روابط عمومی سازمان پزشکی قانونی کشور اعلام کرد: تا پایان دی ماه سال‌جاری ۱۷ هزار و ۶۴۲ نفر در حوادث رانندگی کشته شده‌اند که این آمار در مقایسه با ۲۰ هزار و ۵۷۳ نفری که در مدت زمان مشـابه سـال گذشته کشته شدند، ۱۴/۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد. بر اساس این گزارش، ۱۳ هزار و ۷۵۵ نفر از تلفات حوادث رانندگی ۱۰ ماهه امسـال مرد و سـه هزار و ۸۸۷ نفر از این آمار زن هستند. همچنین در میان استان‌ها، بیشترین تلفات حوادث رانندگی با یک‌هزار و ۴۴۳ مورد در استان خراسـان رضوی اتفاق افتاد و پس از آن اسـتان فارس با یک‌هزار و ۴۱۴ و استان تهران با یک‌هزار و ۴۰۰ بیشترین تعداد تلفات حوادث رانندگی را دارا هستند.

ادامه از صفحه اول

معلول بی‌علت

هرچند شـیوع استفاده از رایانه در زندگی اجتماعی و شـخصی مردم و ارتباطات آنان با هم ممکن است همـراه با بزهـکاری و بروز تخلفاتی در اسـتفاده از این نعمت نیز باشـد با این وجود هیچ‌وقت به دلیل اسـتفاده نابه‌جا و غیرقانونی از نعمتـی آن را قطع نمی‌کنند و تنها بـه دنبال یافتن راهکارهای مبارزه بـا وقوع بزه و تخلف احتمالی می‌روند. مضافا تخلف گروهی از مردم یک جامعه موجب محرومیت همه مردم نمی‌شود، همچنانکه استفاده نابه‌جا از علوم یا مثلا انرژی الکتریکی (برق) هرگز موجب محدودیت و قطع آن نخواهد شد. وانگهی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در مراسم بهره‌برداری از شبکه ملی کشور گفته است: «اینترنت و فناوری اطلاعات زیرساخت همه زیرساخت‌هاست» و استفاده از این زیرساخت مهم با محدودیت و ممنوعیت آن امکان‌پذیر نیست. لازم اسـت به این گفته نیز اضافه کنم که امروز در دنیا میزان دسترسـی به این «زیرسـاخت» نه تنها جزو ضروریات پیشـرفت علمی و صنعتی و تولید و توسعه فناوری‌ها برای هر کشور است بلکه به شاخص اصلی رشد صنعتی و علمی کشورها هم تبدیل شده است. چنانکه در زندگی خصوصی و اجتماعی مردم جهان هیچ اقدام و فعالیتی نیست که بدون استفاده از خدمات اینترنت و سـرویس‌های ای‌میل خارج از ذهن اشـخاص یا محل فعالیت شـخص انعکاسی گسترده یابد. اما غیر از قطع خدمات و محرومیت‌ها و ناکامی‌های کاربران در استفاده از این حق، مساله اساسـی دیگر این اسـت که در این‌گونه موارد هیچ مقامی خود را مسـوول و پاسـخگو نمی‌داند. گفته می‌شود مشکل اخیر کاربران، اخلال در ارتباط لایه امـن (Secure Sockets Layer SSL) و پروتـکل (Trans Port layer Security TLS) اسـت کـه اسـتفاده از آنها نیازمند به ارسال نام کاربر و رمز است و بـرای حفظ حریم خصوصی افراد در فضای مجازی ضروری اسـت. هرچند اصل مشکل، انتقال داده‌ها از طریق اسـتانداردهای امنیتی می‌باشـد. با این حال مشـکل هرچه و در هر کجا و در هر زمان باشـد باید مسوولی برای این کار وجود داشته باشد، اینکه اپراتورها را مقصر ندانیم و مسـوولان شبکه ملی اطلاعات هم بگویند: نه تنها در این مورد مقصر نیستیم بلکه برای دسترسی هرچه بیشتر و بهتر مردم به اینترنت تلاش می‌کنیم؛ یا شـرکت ارتباطات زیرسـاخت به‌عنوان متولی توزیع اینترنت در کشـور اعلام کند مشـکل متوجه این شرکت نیست و کمیته فیلترینگ به‌عنوان تعیین‌کننده مصادیق محتـوای مجرمانه داده‌ها هم اعلام کند که در این مسـاله بی‌تقصیر است، در واقع اگـر از مصادیق «کی بود کی بود من نبودم» نباشـد می‌تواند کشفی جدید و دیدگاهی نو در فلسفه معاصر باشـد که در مسایل مربوط به فضای مجازی حوادثی اتفـاق می‌افتد و از مصادیق «معلول بی‌علت» اسـت! به هرحال اکنون که این معلول بی‌علت کشـف شده و ممکن اسـت به صورت‌های مختلف و در زمان‌های دیگر تکرار شـود، غیر از کنش‌هـا و واکنش‌هایی که در ذهـن و روان کاربران باقی می‌گذارد، قطعا موجب می‌شـود در واحدهای اقتصـادی و تجاری و صنعتی کشور که مهم‌ترین وسیله ارتباط آنها با دنیای خارج یا شرکایشان در داخل و خارج، همین وسیله ارتباطی یعنی ای‌میل و اینترنت اسـت، مسـایل و مشکلات زیانباری ایجاد کند. اسـتمرار ایـن وضعیت موجب خسـارات جبران‌ناپذیری خواهد شـد. از آنجایی که حجم انبوهی از اطلاعات و داده‌ها و فایل‌های دیجیتال در زمینه‌های علمی و فنی و بازرگانی از طریق اینترنت و ای‌میل نقل و انتقال می‌یابد شناسـایی زمینه بروز پی‌درپـی این «معلول بی‌علت» کـه موجب تضییع حقوق جمعیتی کثیر در داخل کشـور شده، ضروری است. نباید فراموش کرد همین محدودیت‌ها هم به‌طور نامحدودی در سطح جهان انعکاس می‌یابد و هم لطمه بزرگی به اعتبار ادعای تقویت زیرسـاخت‌های علمی کشور وارد می‌کند. بالاخره چون در کشور ما با تصویب قانون جرایم رایانه‌ای که شامل سامانه ای‌میل هم است در مورد جرایمی که از طریق ای‌میل و دسترسـی به اینترنت صورت می‌گیرد تعیین تکلیف شـده است، جای آن دارد که با احترام به قانون (حتی اگر قانون هم بد یا نارسا باشد) از ارتکاب سایر جرایم (سلب حقوق دیگران) جلوگیری شـود که بازگشت به قانون، خود بازگشت به عدالت است.

*حقوقدان

شهردار تهران در کنفرانس بین‌المللی حمل‌ونقل عمومی:

رفت‌وآمد در پروژه صدر- نیایش پولی می‌شود

لیدا ایاز: سخنرانی آقای شهردار جنبه تبلیغاتی نداشت اما همه کـف می‌زدند و فضای سـخنرانی در یک کنفرانس تخصصی حمل‌ونقل و ترافیک تبدیل به نطق هشـدار به دسـتگاه‌های مقابل شهرداری تهران شد. وقتی سر سخن محمدباقر قالیباف بـه گرفتن حقوق مردم از شخصی‌سـواران و اصناف مزاحم باز شـد، صدایش بلندتـر و در حضور میهمانان خارجی مراسـم، کمی از عرف دیپلماتیک خارج شد: «نمی‌توانم بگذارم آقا بیاید و دکانـش را باز کند، دوتا آفتابه جلوی محل کسـبش بگذارد و بـا یک نخ، محل پارک‌اش را تعیین کند و تازه مشـتری‌اش می‌آید و دوبله می‌ایستد، پلیس که می‌آید خلافش را بنویسند، می‌گوید بگو رییست بیاید.» شهردار تهران لقب احیاگر همایش را هم داشـت؛ همایشی که به گفته مجری از سال ۸۰ تا ۸۵ و در دوره ریاست شهردار پیشین به فراموشی سپرده شده بود اما کنفرانس‌ها با ورود قالیباف دوباره از سر گرفته شد.» اما او قولی نداد که با ساختن بزرگراه‌های جدید حتی تونل و اتوبان پرهزینه صدر- نیایش مشـکل ترافیک تهران برطرف شود. با این حال قالیباف هشـدار داد که اجازه نمی‌دهد هیچ خودروی شخصی بـدون پرداخت هزینه اسـتفاده از این امکانات از آن عبور کند: «هر خودرویی که می‌خواهد از این پروژه عبور کند باید پولش را بدهد. با توسـعه فضای معابر، سهم حمل‌ونقل عمومی اولین چیزی است که از آنها برداشته می‌شود و آقایانی که قرار است از شمال‌شهر برای کسب‌وکارشان به پایین بیایند و از این امکانات استفاده می‌کنند فردا نمی‌توانند بگویند که چون اتوبان دو طبقه زد حالا دارد یک لاین را به بی‌آرتی اختصاص می‌دهد. فردای روز افتتاح پروژه صدر- نیایش در اتوبان نیایش یک خط به بی‌آرتی می‌زنم. آن حق مردم است و نمی‌توانم از آن بگذرم.» به گفته او هر پلاکی از خودروها که اجازه تردد پیدا می‌کنند باید مجوز یک پارکینگ داشته باشد تا مردم برای گرفتن جای پارک با دلخوری از همسایه‌ها شب سرشان را روی بالش نگذارند. «ما زورمان به خودروسازان یا پشت خودروسازان نمی‌رسد که بگوییم که چه کار کنید و چه کار نکنید، می‌خواهند جلوی پلاک شـدن یک مدل خاص را بگیرند ولی در عمل می‌بینیم که منافعی پشت این موضوع خوابیده که نمی‌گذارد این قضیه عملی شود.» انتقادات قالیباف متوجه دولت و مسوولان برنامه‌ریزی شهر پیشین بیشتر هم شـد وقتی که گفت: «ما جور بعضی تصمیمات گذشته را می‌کشـیم که ظرفیت سـکونت در برخی نقاط ایجاد شده اما ظرفیت حمل‌ونقل برای آن نقاط در نظر گرفته نشـده اسـت، به همین دلیل توسعه و ایجاد ظرفیت حمل‌ونقل عمومی باید در اولویت همه موضوعات ما قرار گیرد و شـهروندان باید خود توسعه مترو، بی‌آرتی و سایر مدهای حمل‌ونقلی را از شهرداری تقاضا کنند.» شهردار تهران به انتهای سخنرانی‌اش رسیده بود کـه انتقاد دیگری هم از دولت کـرد: «اگر بنزین ۲۰۰۰ تومان هم شود، در ترافیک تهران اثر ندارد. بسیاری گمان می‌کردند با افزایش قیمت سوخت می‌توانند سبب کاهش تردد خودروها در معابر شهر شوند اما افزایش قیمت بنزین از هفت تومان سال ۷۶ تا ۷۰۰ تومان باز هم در میزان مصرف اثری نداشت و به همان میزان خودروها در سطح شهر تردد می‌کنند و حتی اگر بنزین ۲۰۰۰ تومان هم شود در ترافیک تهران اثر ندارد.»

گفت‌وگوی «شرق» با پروفسور کاتلین هوگ، استاد زبان‌شناسی دانشگاه استرالیای جنوبی:

احساسات با زبان‌مادری بهتر بیان می‌شود

اصغـر زارع کهنمویـی: تنها در سـال ۲۰۰۰ میـلادی بود که سـرانجام، انسـان به فکر حفـظ بزرگ‌ترین میراث بشـری خویشـتن افتاد؛ میراثی که در قرون اخیر، به تاراج اصحاب نسل‌کشی و نژادپرستی رفته اسـت. ۲۱فوریه را روز جهانی زبان‌مادری نام نهاده‌اند، تنها ۱۲سال از آن روز بزرگ تاریخی در سـازمان ملل می‌گذرد. در این ۱۲سال، صدها جلد کتاب و هزاران مقاله درباره حقوق زبانی و زبان‌مادری نوشـته شده است و صدافسـوس که حتی یک از این هزاران به زبان‌های مردم ایران ترجمه نشـده است. روز جهانی زبان‌مادری بیش از هر جای دیگری، متوجه کشـورهایی است که دارای تنوع زبانی گسـترده‌ای هستند؛ تنوعی که به گفته کاتلین هوگ، نشان‌دهنده ثروت و دارایی کشور است. این گفت‌وگو، بهانه‌ای اسـت برای زنهاری کوتاه بر این نکته که پاسداشـت میراث ایرانی‌اسلامی، تنها در حفظ کتیبه‌ها و نسخه‌ها و سنگ‌قبرها نیست، در حفظ میراث زنده‌ای به نام زبان‌مادری همه مردمان ایـران و همه زبان‌هـای رایج در آن از جمله فارسـی، ترکی، کردی، عربی، بلوچی و... نیز است. کاتلین هوگ، زبان‌شناس و متخصص سیاسـت‌های زبانی در دوران پسااستعمار است. او علاوه‌بـر انجام تحقیقات بسـیار، پروژه‌های زیـادی برای حفظ زبان‌مادری اقوام مختلف در هند و کشـورهای مختلف آفریقایی با همکاری دانشگاه‌های کیپ تاون و جواهر لعل‌نهرو انجام داده است. کاتلین هوگ دراین گفت‌وگوی اختصاصی، ضمن شـرح اهمیت آموزش و تحصیل بـه زبان‌مادری، گفت کـه بـدون مهـارت در زبان‌مـادری، زندگی عقلانـی دچار مشکل می‌شود. وی با اشاره به سیاست یکسان‌سازی زبانی در کشـورهای مختلف، این رفتارها را از منظر سازمان ملل، غیرقانونی عنوان می‌کند و درباره آموزش زبان‌مادری و مساله امنیت ملی می‌گوید: «هیچ مدرکی وجود ندارد گواه بر اینکه آموزش به زبان‌مـادری، امنیت را به خطر انداخته و تخلف و تخطی از قانون محسـوب می‌شـود. حتی بیشتر کشورهای آفریقایی اذعان می‌کنند که تنوع زبانی یک واقعیت است و وحدت ملی نیازمند به‌رسمیت شناختن همه زبان‌ها و افراد متکـم بدان‌هاسـت.» وی در پایان با اشـاره به تجربه موفق اتیوپی درباره تنوع زبانی می‌گوید: «اگر حل مسـاله زبان در کشور بسیار فقیری چون اتیوپی ممکن شده است، پس چرا نتوان آن را در کشورهای دیگر نیز ممکن کرد؟»

■■■

◄ فلسـفه تنـوع زبانـی چیسـت؟ چرا اینقـدر بر زبان‌مادری تاکید می‌شود؟

شناسـایی و بررسـی زبان‌هایی که افراد به آنها تکلم می‌کنند، از اهمیت والایی برخوردار اسـت، به این جهت که هر زبانی دارای ویژگی‌های منحصربه‌فردی اسـت که دربرگیرنده تاریخ، رسـوم و دانش جامعه متکلم آن زبان است. وقتی زبانی به دلایلی از بین می‌رود یا حوزه کاربرد آن کاهش می‌یابد، به‌تبع آن، تاریخ و رسوم و دانش جامعه متکلم نیز از بین می‌رود. یافته‌های دانشمندان حاکی از آن است که انسان تنها با استفاده از زبان خود می‌تواند، دانش پرارزش و گرانبهای خود را از نسلی به نسل دیگر منتقل کند. اما زمانی که مجبور به استفاده از زبانی قدرتمندتر از زبان‌مادری خود شود، توانایی انتقال اطلاعات به نسل‌های دیگر را نخواهد داشت.

بـرای مثال، می‌دانیـم که در کشـورهای آفریقایی، اطلاعات مربوط به ارزش دارویی گیاهان خاص، بخشـی از دانش ارزشـمند این ملـت را دربرمی‌گیرد و افراد طرز تهیه این داروها را تنها می‌توانند به زبان خود و با استفاده از واژگان تخصصی خود که سال‌هاست به کار برده‌اند، بیان کنند. برخی مواقع، ترجمه اسامی گیاهان و داروها به زبان دیگر به سادگی امکان‌پذیر نیست.

◄ اهمیـت آموزش زبان‌مادری و تحصیل به آن زبان چیست؟

مطالعـات انجـام گرفته در بسـیاری از کشـورهای آفریقایی نشان می‌دهند که در جوامع نیازمند و ضعیف و در شرایطی که آموزش رسمی در میان بزرگسالان به‌ویژه زنان در سطح پایین قرار دارد، نیاز مبرم آموزش کودکان به زبان‌مادری در مدارس احساس می‌شود. از طرف دیگر، آموزش به یک زبان محلی یا ملی یا یک زبان بین‌المللی نیز موردنیاز است. بنابراین امروزه بیشـتر کـودکان در سراسـر جهان نیازمند یادگیری سه زبان‌مادری، محلی یا ملی و بین‌المللی در مدرسه هستند.

بدیهی اسـت که برای آموزش هر چه بهتر دانش و به‌خصوص علوم ریاضی به دانش‌آموزان، لازم است حداقل شـش الی هشت سـال موارد درسی آنها به زبان‌مادری‌شـان تدریس شود. در طی این مدت نیز می‌توان زبان‌های دیگر را که در سـطوح بالاتر مورد استفاده قرار خواهد گرفت، به آنها آموزش داد. زبان‌مادری باید توسط یک متخصص زبان تدریس شود تا دانش‌آموزان بتوانند آن را به خوبی یاد گرفته و از طریق آن علوم دیگر را نیز بیاموزند.

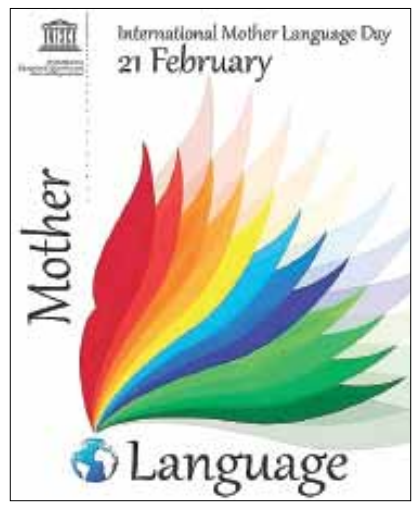

◄ نسبت زبان‌مادری و هویت در چیست؟ زبان‌مادری چگونه پیوندی با هویت آدمی دارد؟

زبان تکلم شخص در خانه و جامعه، نشان‌دهنده اساس و بنیان هویت وی است. اما در این میان، افراد زیادی نیز هسـتند که دو زبانه یا چند زبانه بوده و در نتیجه دارای هویت چندبعدی هستند. بیشـتر افرادی که در شرایط چند زبانگی به سر می‌برند، دایما بین زبان‌های مختلفی که یاد گرفته‌اند و به‌تبع آن هویت‌های متفاوتی که پیدا کرده‌اند، سـردرگم هستند. این بخشـی از دنیای واقعی است. فرد لزوما با زبان‌مادری خود تعریف نمی‌شود بلکه با زبان‌مادری به همراه زبان‌های دیگری که قادر به تکلم آنهاست، شناخته می‌شـود اما زبان‌مادری در این میان، اهمیت و اولویت بسیاری دارد.

◄ نقش زبان‌مـادری در ارتباطات انسـانی یک فرد چقدر مهم است؟

می‌دانیم افراد برای درک جهان و احساس امنیت در شـرایط و موقعیت‌های مختلف به زبان‌مادری خود اتکا می‌کنند؛ چه در جوامع کوچک محلی در آمریکای‌شمالی، یـا سـامی‌های (Saami) سـاکن در مناطق شـمالی اسکاندیناوی، یا سان‌های (San) ساکن در مناطق بیابانی آفریقای‌جنوبی یا بومیان استرالیا، افراد به زبان‌مادری خود به‌ویژه به هنگام بیماری یا طغیان احساسات به یک اندازه وابسته هسـتند. اغلب این مسـاله برای افراد مسن‌تر از اهمیت خاصی برخوردار است. فرد هنگام دلداری، تسکین دیگران یا لطیفه‌گویی و شـوخی، احساسـات خود را به زبان‌مادری بهتر از زبان دوم بیان می‌کند زیرا در زبان دوم احساس راحتی کمتری می‌کند.

◄ جایـگاه زبـان در تفکر و زیسـت فکری انسـان کجاست؟

اکهارد وولف (Ekkehard Wolff)، دانشمند آلمانی ساکن در شهر لیپزیک چند سال پیش چنین گفت: «در آموزش، زبان همه چیز نیست اما بدون زبان همه چیز در آموزش بی‌اهمیت است.» این بهترین پاسخ می‌تواند برای پرسش شما باشـد. هر فرد برای نیل به اهداف آموزشی خاص نیازمند دسـتیابی به مهارت زیـاد در زبان‌مادری است و بدون آن، زندگی عقلانی وی دچار محدودیت‌های زیادی می‌شـود. استفاده از زبان‌مادری تقریبا در آموزش همه کودکان جهان ضروری است. کسانی که در آموزش زبانی غیر از زبان‌مادری خود موفق هسـتند جزو افرادی هسـتند که از خانواده‌های مرفه بوده و والدین‌شـان در خانه با آنها به یکی از زبان‌های قدرتمند بین‌المللی مانند انگلیسی صحبت می‌کنند.

◄ انسانی که زبان‌مادری از او دریغ شده است، با چه مشـکلاتی در زندگی و رشد شـخصیتی خود روبه‌رو می‌شود؟

کسـانی که نمی‌توانند از زبان‌مـادری خود به‌عنوان ابـزار ارتباطـی در امـر آمـوزش اسـتفاده کنند، معمولا بعدهـا در زندگی با مشکلات زیادی روبه‌رو می‌شوند. مثلا آنها کسب موفقیـت در آمـوزش را کاری بسـی سـخت می‌داننـد. ایـن بـه آن معناسـت که فرصت‌های آنهـا برای ارتقای سـطح سـواد خـود و ورود بـه دانشـگاه به‌شدت محدود می‌شـود و بعدها ممکن است به جای دستیابی به فرصت‌های شغلی بهتر، به شغل‌های کم‌درآمد روی بیاورند. حتی ممکن است یافتن شغلی مناسب با درآمد کافی برای آنها امری سخت به نظر رسد. این مساله می‌تواند به نارضایتی آنها از جامعه و در برخـی موارد، روی آوردن آنها به جنایت و بزهکاری منجر شود.

◄ زبان‌مادری در حوزه روان‌شـناختی چه جایگاهی دارد؟ انسـانی کـه از زبان‌مادری خود محروم اسـت، در زندگـی عاطفـی و مثلا در عشـق ورزیـدن با چه مشکلاتی مواجه است؟

از آنجایی که تاکنون هیچ‌گونه مطالعه‌ای در مورد این مساله نداشته‌ام و کسی را نیز نمی‌شناسم که تحقیقاتی در این زمینه انجام داده باشـد، نمی‌توانم پاسـخی برای این سـوال داشـته باشـم. اما همان‌طور که گفتم؛ فرد هنگام دلداری، تسکین دیگران یا لطیفه‌گویی و شوخی احساسـات خود را به زبان‌مادری بهتـر از زبان دوم بیان می‌کند زیرا در زبان دوم احساس راحتی کمتری می‌کند.

◄ سیاسـت یکسان‌سـازی زبانـی، چـه تاثیری بر زبان‌های مادری ملت‌ها می‌گذارد؟

آسیمیلاسیون و یکسان‌سازی زبانی در بیشتر کشورها اتفاق افتاده است؛ به عنوان مثال اتحادیه جماهیر شوروی اصرار داشـت تمام آموزش‌ها به زبان روسـی باشـد؛ در چین همه آموزش‌ها به زبان‌های پوتونگووایی یا کانتونی صورت می‌گیرد؛ در مستعمرات پیشین فرانسه و پرتغال در آفریقا، آموزش به جای اسـتفاده از زبان‌های بومی به زبان‌های فرانسـوی و پرتغالی صـورت می‌گرفت. بخش وسیعی از آموزش در کشور هند با زبان‌هایی ارایه می‌شود که زبان اصلی کودکان آنجا نیست. این روشی غلط است. امروزه تحولات قابل ملاحظـه‌ای در روند مهاجرت‌ها در سـطح جهانی شکل گرفته است. بیشـتر کسانی که به کشـورهایی همچون انگلسـتان، ایالات متحده آمریکا، کانادا، اسـترالیا و غیره مهاجرت می‌کنند از کشورهایی هسـتند که زبان‌مادری آنها در روند آموزشی کشورشان مورد اسـتفاده قرار نمی‌گیرد. تحقیـق در هر یک از این زمینه‌ها نشـان می‌دهد کودکانی که در مدرسه با زبانی غیر از زبان‌مادری خود مجبور به تحصیل هستند، معمولا عملکرد خوبی در یادگیری ندارند. این تنها ظاهر مساله آسیمیلاسیون (یکسان‌سازی زبانی) است. اما آنچه که در اصل اتفاق می‌افتد، این اسـت که این افراد ضعیف قشر آسـیب‌پذیر جامعه را تشکیل می‌دهند. آنها فقیرترین و ضعیف‌ترین افراد جامعه هستند، کم‌درآمدترین شغل‌ها را دارند، فرزندان‌شان ضعف‌های زیادی در یادگیری دارند و نهایتا نسل بعد از آنها وضعیت چندان خوبی نسبت به نسل حاضر نخواهد داشت.

◄ نژادپرست‌ها و ناسیونالیست‌های افراطی جهان در طول تاریخ تلاش زیادی برای از بین بردن زبان‌مادری اقوام دیگر داشـته‌اند، به نظر شما چگونه باید از این سیاست‌ها جلوگیری کرد؟

در سال‌های اخیر، بیانیه‌های چندی از طرف سازمان ملل صادر شده است که چنین رفتارهایی را غیرقانونی می‌داند. با این وجود، متاسـفانه این روند ادامه یافته و سـازمان ملل اساسا نیرویی برای مقابله با این رفتارها نـدارد. به اعتقاد من، محققان بایـد به دولت‌ها ثابت کنند که ارایه آموزش بـه زبان‌مادری افراد و حمایت از طرح توسـعه زبان بومی به نفع خود دولت‌هاست. تحقیقی در حال انجام اسـت که نشان می‌دهد تنوع زبانی جداکننده افراد از یکدیگر نیست بلکه پشتوانه‌ای برای وحدت ملی محسوب می‌شـود، (به بیان دیگر، «وحدت در عین کثرت»). زمانی دبی پراسانا پاتانایاک (Debi Prasanna Pattanayak)، دانشـمند مشهور هندی، زبان‌های هندی را به گلبرگ‌های گل نیلوفر زیبا تشبیه کرده بود. تک‌تک این گلبرگ‌ها (یا همان «زبان‌ها») برای زیباتر دیده شدن گل نیلوفر لازم هستند. جایی برای نگرانی دولت‌ها درباره تنوع زبانی وجود ندارد.

◄ آیـا از منظـر حقوقـی، جلوگیـری از آمـوزش زبان‌مادری پیگرد دارد؟

این موضوع به مجموعه قوانین و مقررات هر کشـور بستگی دارد. با اینکه سـازمان ملل بیانیه‌هایی را درباره حقوق بشـر صادر کرده است اما متاسفانه اجرای آن کار آسان نیست.

◄ چگونه می‌توان اعلامیه جهانی حقوق زبانی را در همه دنیا به خصوص کشورهایی که دارای تنوع زبانی گسترده هستند، پیاده و اجرا کرد؟

حقیقت امر این اسـت همان‌طور که گفتم، متاسفانه اجرای کامل این بیانیه‌ها کار دشواری بوده و پذیرفته شدن آنها توسط دولت‌ها غیرمحتمل به نظر می‌رسد.

◄ برخی‌ها، آموزش زبان‌مادری را با مخاطرات امنیت ملـی و مرزی، پیونـد می‌دهند، آیا واقعـا آموزش به زبان‌مادری، توسط گروه‌های قومی درون یک کشور، امنیت کشورها را به خطر می‌اندازد؟

مدرکی برای تایید این انگاره وجود ندارد که آموزش به زبان‌مادری، امنیت را به خطر انداخته و تخلف و تخطی از قانون محسوب می‌شود. بیشتر کشورهای آفریقایی اذعان می‌کنند که تنوع زبانی یک واقعیت است و وحدت ملی نیازمند به رسمیت شناختن همه زبان‌ها و افراد متکلم به آنهاست. بنابراین فکر می‌کنم این مساله می‌تواند اصل و قاعده مناسبی در زمینه‌های دیگر نیز باشد.

◄ بسـیاری از زبان‌هـای مادری در جهـان، در حال نابودی هسـتند، برای حفظ و ارتقای زبان‌مادری چه باید کرد؟ راهکار شما چیست؟ دولت‌ها و روشنفکران جوامع در این‌باره چه وظایفی دارند؟

هـم دولت‌ها، هم متفکـران و اندیشـمندان باید ویژگی‌های منحصر بـه فرد هر زبان و متکلمان آن را شناسـایی کنند. تعدد زبانی در یک کشـور نه تهدید است و نه مشـکل بلکه نشـان‌دهنده ثروت و دارایی آن کشـور اسـت. آنچه که اتیوپی از سـال ۱۹۹۴ به بعد طی ۱۰ الی ۱۵ سـال کسب کرد، نمونه بارزی از چند زبانگی در سطح بین‌المللی محسوب می‌شود. در اتیوپی این تنوع زبانی است که مشخصه تعیین‌کننده اسـت، نه برتری یک زبان واحد یا یکسان‌سازی زبانی و تبدیـل یک زبان به زبانی دیگر. از حدود صد سـال پیـش، دولت‌هـای روی کارآمده در اتیوپـی به فکر اتخاذ سیاست تک‌زبانه کردن این کشور افتاده و زبان امحـاری را به عنوان زبان اصلی در آموزش رسـمی، قانون‌گذاری، بهداشت و موارد امنیتی برگزیدند. اما از سـال ۱۹۹۴، این سیاست متحول شد به این صورت که دولت، مسـوولان ذی‌صـلاح خود را به ۱۱ منطقه مختلف فرسـتاد که هر یک، وظیفه توسعه زبان‌های بومی هر منطقه و استفاده از آنها به عنوان زبان رسمی مدارس همان مناطق را بر عهده داشـت. این سیاست بسـیار خوب پیش رفت و هزینه‌های مالی کمتری در پی داشـت. گروه‌ها با هم مشـارکت همگانی داشته و موسسات زیادی به منظور چاپ کتاب و ارایه خدمات ترجمه به وجود آمدند. اگر حل مسـاله زبان در کشور بسیار فقیری چون اتیوپی ممکن شده است، پس چرا نتوان آن را در کشورهای دیگر نیز ممکن کرد؟

اجباری بودن سفرهای راهیان نور باید حذف شود

ایلنا: نماینده مردم گرمسار گفت: «کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلـس باید به دنبال حذف اجباری بودن سـفرهای راهیان نور برای دانش‌آموزان باشد.» «عبدالرضا ترابی» با ابراز تاسف از وقوع سانحه‌های متعدد در سفرهای راهیان نور گفت: «با توجه به وقوع این سانحه‌ها و اطمینان نداشتن از امنیت دانش‌آموزان، سفرهای راهیان نور نباید برای دانش‌آموزان اجباری تلقی شود.» وی افزود: «ترفتن دانش‌آموزان به سفرهای راهیان نور نباید تاثیری در نمره درس آمادگی دفاعی آنها داشته باشد.» ترابی در ادامه با تاکید بر اینکه والدین دانش‌آموزان باید از اعزام فرزندان خود به سـفرهای راهیان نور خودداری کنند افزود: «والدین تا زمانی که از وسـایل حمل‌ونقل و سرپرست دانش‌آموزان در این سفرها مطمئن نشده باشند به هیچ عنوان نباید فرزندان خود را به سفرهای راهیان نور بفرستند.» نماینده گرمسار یادآور شد: وزیر آموزش و پرورش باید نسـبت به وقوع حوادث در سـفرهای راهیان نور پاسخگو باشد. والدین دانش‌آموزان کشته شده نیز خواستار رسیدگی وزیر آموزش و پرورش در قبال این حادثه و اهمال‌کاری به وجود آمده هستند.

پنجره

رییس مرکز امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری

زنان شاغل منتظر تعطیلی پنجشنبه‌ها باشند

■ **فارس:** رییس مرکز امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری با اشـاره به نگرانی زنان شـاغل از تعطیلی مـدارس در روزهای پنجشـنبه و تنها ماندن فرزندان در خانه گفت: طرح تعطیلی زنان شاغل در روزهای پنجشنبه را به هیات دولت ارایه می‌کنیم. مریم مجتهـدزاده درخصوص ارایه طرح تعطیلی روزهای پنجشنبه زنان شاغل اظهار داشت: بسیاری از زنان شاغل پس از تعطیلی مدارس در روزهای پنجشنبه از تنها ماندن فرزندان‌شان در خانه ابراز نگرانی می‌کردند. وی افزود: به‌منظور کاهش نگرانی مادران شاغل قصد داریم تا نامه‌ای را برای رییس‌جمهور نوشته و تقاضای تعطیلی زنان شاغل در روزهای پنجشنبه را مطرح کنیم. رییس مرکز امور زنان ادامه داد: در این درخواست پیشنهاد خواهیم کرد تا ساعات اشتغال زنان در سایر روزهای هفته افزایش یابد تا بتوان پنجشنبه‌ها را برای آنها تعطیل کرد.

متقاضیان معافیت ۳ برادری تنها تا پایان امسال مهلت دارند

■ **فارس:** معاون مشـمولان و امور معافیت‌های سازمان وظیفه عمومی ناجا از مشـمولان دارای کسـر خدمت و متقاضیان معافیت سه برادری خواست تا پایان سال‌جاری برای ثبت درخواسـت خود به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی پلیس+۱۰ مراجعه کنند. سـرهنگ محمدرضا اکبرحلوایی گفت: همچنین معافیت سه برادری که مصوب مقام معظم فرماندهی کل قواست، در حال حاضر و تا پایان سـال ۹۰، مورد اقدام قرار می‌گیرد و استمرار آن در سال ۹۱ همانند سال‌های گذشته به تصمیم ستاد کل نیروهای مسلح بسـتگی خواهد داشت. معاون مشـمولان و امور معافیت‌های سازمان وظیفه عمومی تاکید کرد: از آنجا که سربازان در حال خدمت با داشتن یکسال سابقه خدمت به‌عنوان یک برادر خدمت کرده محسـوب می‌شوند لذا مشمولان متقاضی معافیت سه برادری که مدت خدمت برادر حین خدمت آنان تا پایان سال ۹۰ به یکسال تمام برسد، چنانچه درخواست خود را تا زمان اعتبار معافیت مذکور در دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس+۱۰) ثبت کنند می‌توانند از این معافیت استفاده کنند.

حضور مردم در سفر می‌تواند تقابل با جنگ نرم باشد

■ **ایسـنا:** رییس سـازمان میراث فرهنگی و گردشگری کشـور گفت: حضور جدی مردم در عرصه‌های فرهنگی و سفر می‌تواند تقابل جدی با جنگ نرم باشد. حسن موسوی در جلسـه هماهنگی اعضای سـتاد تسـهیلات سفرهای نوروزی با تاکید بر اینکه حضور جدی مردم در عرصه‌های فرهنگی و سـفر تقابل جدی با جنگ نرم می‌تواند باشـد، گفت: امیدوارم وزارت کشور که مهم‌ترین دستگاه حاکمیتی است، سـتادهای استقبال از مسافران نوروزی را در مبادی ورودی و خروجی شهرها ایجاد کند، به ویژه اینکه هر ۱۲۰۰ شـهر کشور می‌توانند یک مقصد گردشگری باشند. وی با اشـاره به تاکیدی که برای جذب هفت‌میلیون گردشـگر خارجی در سـال آینده شده اسـت، بیان کرد: اگر تا سال ۱۴۰۴ تعداد گردشگران خارجی در کشور به ۲۰میلیون نفر برسد، چاه‌های نفت باید پلمپ شوند. رییس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری کشور در ادامه سخنان خود با اشاره به اینکه ۲۵ درصد رشـد سفر را برای نوروز ۹۱ پیش‌بینی می‌کند، گفت: البته رییس‌جمهور بیشـتر از این میزان را پیش‌بینی می‌کند، همچنین به‌نظر می‌رسـد میل سفر به خارج از کشور در بهار ۹۱ کم باشد.

انهدام ۷۰ باند پارکبان تقلبی در تهران

■ **مهر:** رییس پلیس راهور از انهدام ۷۰ باند پارکبان تقلبی در تهران خبر داد و گفت: در گذشته هر پارکبان گوشه‌ای از خیابان را ملک شخصی خود می‌دانست و آن را با هر قیمتی بـرای پارک خودرو بـه افراد اجاره می‌داد. پـس از برگزاری جلسـاتی کار سـاماندهی پارکبان‌ها را آغاز کردیم و موفق شدیم ۷۰ باند تقلبی را که با لباس پارکبان گوشه‌ای از خیابان را محل فعالیت خود کرده و گونی‌گونی پول از شـهروندان می‌گرفتند شناسایی و منهدم کنیم. سردار حسین رحیمی اظهار داشت: با نصب دستگاه‌های پارک حاشیه‌ای هوشمند طبق برنامه‌ریزی ۲۵ تا ۳۰ درصد ترافیک تهران رفع می‌شود. پس از نصب دستگاه‌های پارک حاشیه‌ای هوشمند در تهران سیر تحول ترافیک رو به بهبود است. هم اکنون هزار دستگاه در سطح شهر نصب شـده که باید تا ایجاد ۵۰۰ هزار جای پارک پیش رویم. رحیمی از ممنوعیت اسـتفاده شـخصی از حاشـیه خیابان خبر داد و افزود: حاشـیه خیابان و جای پارک خودروها محلی عمومی بـوده و پلیس برنامه ویژه‌ای برای سـاماندهی آن دارد. کارمنـدان و مدیران وزارتخانه‌ها و شـرکت‌ها با نصب دسـتگاه‌های پارک حاشـیه‌ای دیگر نمی‌توانند چندین ساعت خودرو خود را کنار خیابان پارک کرده و حق استفاده از جای پارک را برای سایر شهروندان از بین ببرند. این افراد می‌توانند از پارکینگ‌های ادارات و ع